

Z DZIEJÓW KARTOGRAFII
Tom XIX

CZTERDZIESTOLECIE
ZESPOŁU HISTORII KARTOGRAFII
PRZY INSTYTUCIE HISTORII NAUKI
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Polish Academy of Sciences • Institute of the History of Science
Team for the History of Cartography

FROM THE HISTORY OF CARTOGRAPHY
Volume XIX

THE 40TH ANNIVERSARY OF THE TEAM
FOR THE HISTORY OF CARTOGRAPHY TO
THE INSTITUTE OF THE HISTORY OF SCIENCE
POLISH ACADEMY OF SCIENCES

Edited by
Teresa Bogacz, Beata Konopska

Warsaw 2015

Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk
Zespół Historii Kartografii

Z DZIEJÓW KARTOGRAFII
Tom XIX

CZTERDZIESTOLECIE
ZESPOŁU HISTORII KARTOGRAFII
PRZY INSTYTUCIE HISTORII NAUKI
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Pod redakcją
Teresy Bogacz i Beaty Konopskiej

Warszawa 2015

Opracowanie redakcyjne
Teresa Bogacz, Beata Konopska

Współpraca redakcyjna
Aldona Ertman

Recenzent
Dr hab. Radosław Skrycki, prof. US

Wydawnictwa IHN PAN
Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa
e-mail: ihn@ihnpan.waw.pl
www.maphist.pl
zesp@maphist.pl

Tłumaczenie na język angielski
Aleksandra Romanowska

Opracowanie techniczne i przygotowanie do druku
Signum CM Cezary Mazur

© by: IHN PAN

ISBN 83-86062-99-7

Druk i oprawa: Drukarnia nr 1, Warszawa

SPIS TREŚCI

<i>Teresa Bogacz, Beata Konopska</i>	
Wstęp	7
<i>Jerzy Ostrowski</i>	
Czterdzieści lat działalności Zespołu Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk	9
Załącznik 1. Sprawozdania z ogólnopolskich konferencji historyków kartografii	25
Załącznik 2. Sprawozdania z posiedzeń Zespołu Historii Kartografii przy IHN PAN	30
Załącznik 3. Opublikowane materiały ogólnopolskich konferencji historyków kartografii	32
A. Seria „Z Dziejów Kartografii”	32
B. Wydania zbiorowe poza serią	55
Załącznik 4. Inne publikacje przygotowane z udziałem członków Zespołu i wydane pod jego patronatem	59
Członkowie Zespołu Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN w 2015 roku	61

**Członkowie Zespołu Historii Kartografii
przy Instytucie Historii Nauki PAN
w 2015 roku**

Henryk Bartoszewicz

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

doktor nauk humanistycznych; Archiwum Główne Akt Dawnych. W Zespole Historii Kartografii od 25 października 2011 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii, geografia historyczna, historia polityczna XX wieku, historia dyplomacji.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

H. Bartoszewicz urodził się 17 sierpnia 1949 r. w Białkowie. Studia historyczne ukończył w 1972 r. na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (praca magisterska pt. *Drogi handlowe ziemi dobrzyńskiej i chełmińskiej w XIII–XVI wieku*, promotor: prof. dr hab. Karol Górski). W latach 1973–1976 był doktorantem w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk. W 1978 r. obronił na Wydziale Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pracę doktorską pt. *Stosunki polsko-radzieckie 1944–1948* (promotor: prof. dr hab. Włodzimierz T. Kowalski). Od 1990 r. kieruje Oddziałem Kartografii Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie. Jest także współpracownikiem (od 1985 r.) Zakładu Historii Europy XIX i XX wieku (obecnie Zakład Historii Europy Wschodniej i Studiów nad Imperiami XIX–XX wieku) PAN. Opublikował ponad 100 prac naukowych, w tym dwie książki (z historii politycznej XX wieku i historii dyplomacji) oraz ponad 60 artykułów i 6 książek (jako autor lub współautor) z historii kartografii i geografii historycznej. W latach 1999–2010 wykładał historię Polski XIX i XX wieku na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2010 r. prowadzi zajęcia (dokumentacja i archiwalia nieaktowe) na studiach podyplomowych w Instytucie Historycznym UW.

Wybrane publikacje

1. *Drogi handlowe ziemi chełmińskiej w XV–XVI w.*, „Miscellanea Historico-Archivistica”, t. 6, 1996, s. 43–79.
2. *Drogi handlowe ziemi dobrzyńskiej w XV–XVI w.*, „Miscellanea Historico-Archivistica”, t. 4, 1994, s. 155–177.

3. *Plany ogólne Warszawy 1809–1916 w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych. Katalog*, Warszawa 1997; współautorka: Agnieszka Bartoszewicz.

4. *Plany szczegółowe Warszawy 1800–1914 w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych. Katalog*, Warszawa – Pułtusk 2002; współautorka: Agnieszka Bartoszewicz.

5. *Pułtusk. Obraz kartograficzny miasta od końca XV do początku XX wieku*, Pułtusk 2009; współautorka: Agnieszka Bartoszewicz.

6. *Rewiry żydowskie w miastach Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego w świetle map wielkoskalowych*, w: *Dawna kartografia miast*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 15, red. J. Ostrowski i P.E. Wespiański, Warszawa 2011, s. 259–287.

7. *Kartografia miast Mazowsza i ziemi dobrzyńskiej do końca XIX wieku*, Warszawa – Pułtusk 2006; wydanie II poprawione i uzupełnione, Warszawa – Pułtusk 2012, 280 s.; współautorka: Agnieszka Bartoszewicz.

8. *Obraz kartograficzny terytoriów przedmiejskich Warszawy w XVII–XVIII wieku*, „Rocznik Warszawski”, t. 37, 2012, s. 41–92; współautor: A. Bartoszewicz.

9. *Z dziejów kartografii Mazowsza i ziem sąsiednich XVII–XX wieku*, Warszawa – Pułtusk 2012, 236 s.

10. *Przełom w kartowaniu przestrzeni miejskiej. Wielkoskalowa kartografia miast Królestwa Polskiego doby konstytucyjnej 1815–1830*, w: *Kamienie milowe w kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 17, red. J. Ostrowski i P. E. Wespiański, Warszawa 2013, s. 223–256.

Kontakt: h.bartoszewicz@onet.pl

Teresa Bogacz

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

doktor nauk humanistycznych w zakresie historii, także absolwentka filologii polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego; adiunkt w Wyższej Szkole Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu. W Zespole Historii Kartografii od 25 października 2011 roku.

Zainteresowania naukowe:

wpływ tekstowych przekazów na mapę i badanie zależności między tymi przekaznikami informacji o przestrzeni; rola renesansowych opisów geograficznych i map Śląska w rozwoju kartografii regionu doby nowożytnej; mapa jako zapis kulturowy. Także: geografia historyczna w dobie nowożytnej, ukierunkowana głównie na Śląsk; miasta dolnośląskie w dobie późno-feudalnej (XVI—XVIII w.), związki między kulturą a innymi dziedzinami wiedzy w kontekście historycznym i współczesnym, w tym z gospodarką i turystyką; przemiany we współczesnej kulturze (postmodernizm, posthumanizm).

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem o osiągnięć związanych z historią kartografii:

studia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1964—1969 (praca magisterska *Poetyka polskiej brukowej powieści zeszytowej XX wieku*, promotor: prof. dr hab. Czesław Hernas) i na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UWr. w latach 1967—1972 (praca magisterska *Panegyricus Slesiacus Pankracego Vilturinususa jako źródło wiedzy historycznej*, opiekun: prof. dr hab. Waław Korta). W latach 1979—1992 adiunkt w Pracowni Atlasu Historycznego Śląska IH PAN. Praca doktorska *Wiedza geograficzna o Śląsku w dobie Odrodzenia*, obroniona na Wydziale Historycznym UWr. (1987), promotor: prof. dr hab. Julian Janczak. Od 2003 r. członek Komisji Geografii Historycznej; współorganizatorka trzech Ogólnopolskich Konferencji Historyków Kartografii i czynna uczestniczka kilkunastu z nich. Współredaktorka dwóch tomów „Z dziejów Kartografii”. Autorka i współautorka ponad 130 publikacji naukowych i popularnonaukowych.

Wybrane publikacje

1. *Wiedza geograficzna o Śląsku w dobie Odrodzenia*, Wydawnictwo im. Ossolińskich, Wrocław 1990, 147 s.

2. *Humanistyczne opisy Środy Śląskiej*, w: *Studia z dziejów Środy Śląskiej, regionu i prawa średzkiego*, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, nr 980, 1990, Historia LXX, red. R. Gładkiewicz, s. 129–135.

3. *Relacja między opisami geograficznymi Sudetów a ich obrazem kartograficznym (do końca XVII w.)*, „Annales Silesiae”, t. 20, 1990, red. J. Kolbuszewski, s. 15–28; współautorka: Beata Konopska.

4. *Motywy kartograficzne w medalierstwie polskim*, w: *Dwudziestolecie Zespołu Historii Kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 7, red. J. Ostrowski i W. Werne-
rowa, 1995, s. 99–124; współautorka: Beata Konopska.

5. *Kilka uwag o kartograficznej transformacji tekstu na przykładzie opisów geograficznych Śląska z doby renesansu*, w: *Mapa w pracy historyka*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 11, red. T. Bogacz i B. Konopska, Wrocław – Warszawa 1999, s. 159–164.

6. *Wzajemny wizerunek Czech i Polski w świetle źródeł geograficznych i kartograficznych do połowy XVII w.*, w: *Polaków i Czechów wizerunek wzajemny (X–XVII w.)*, red. W. Iwańczak i R. Gładkiewicz, Warszawa 2004, s. 203–226.

7. *Przestrzeń symboliczna na dawnych mapach Śląska (XVI–XVIII w.)*, „Polski Przegl. Kartograficzny”, t. 44, 2012, nr 3, s. 239–248.

8. *Renesansowe „odkrycie” Śląska kamieniem milowym w rozwoju kartografii regionu doby nowożytnej*, w: *Kamienie milowe w kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 7, red. J. Ostrowski i P. E. Weszpiński, Warszawa 2013, s. 95–118;

9. *Infrastruktura szlaków komunikacyjnych na mapach Śląska z XVIII i XIX w.*, w: *Na lądzie, w wodzie i w powietrzu... Z dziejów transportu i komunikacji na ziemiach polskich na przestrzeni wieków*, Wrocławskie Spotkania z Historią Gospodarczą. Spotkanie VIII, red. T. Głowiński, Wrocław 2014, s. 11–22; współautorka: Beata Konopska.

Kontakt: teresa.bogacz@wp.pl

Aldona Ertman

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

mgr; Zespół Szkół im. J. Iwaszkiewicza w Sochaczewie. W Zespole Historii Kartografii od 1992 roku (sekretarz Zespołu w latach 2004–2007).

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii XVIII wieku, geografia historyczna, historia regionalna, geografia.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

w 1986 roku Aldona Ertman rozpoczęła studia na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. W 1991 roku złożyła egzamin maderski po przedłożeniu pracy *Ewolucja rzeźby zagłębienia bezodpływowego w Srebrnej na Wysoczyźnie Płockiej*, napisanej pod kierunkiem prof. Elżbiety Mycielskiej-Dowgiałło. 1 października 1991 r. rozpoczęła pracę w Instytucie Historii Nauki i Techniki PAN w Warszawie, w Zakładzie Nauk Przyrodniczych pod kierunkiem prof. Józefa Babicza. Od 1 września 2005 r. pracowała w Zakładzie Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki, Sekcja Historii Chemii i Farmacji pod kierunkiem prof. Haliny Lichockiej. Od 1992 r. jest członkiem Zespołu Historii Kartografii. Od 4 listopada 2004 do listopada 2007 pełniła funkcję sekretarza Zespołu Historii Kartografii. W latach 1993–1996 oraz 2006–2011 pełniła funkcję sekretarza redakcji czasopisma „Analecta”. Brała udział w Ogólnopolskich Konferencjach Kartograficznych oraz współorganizowała XXIII Ogólnopolską Konferencję Historyków Kartografii (24–26 września 2009 r. w Warszawie). Uczestniczyła w naukowych sesjach wyjazdowych Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN: na Białoruś w 1995 roku i Kaszuby w 1998 roku. Brała udział w posiedzeniach Komisji Badań nad Historią Syberii Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN. Obecnie oprócz pracy naukowej zajmuje się nauczaniem geografii w szkole średniej.

Wybrane publikacje

1. *Biografie geografów polskich – stan obecny, baza źródłowa i zamierzenia na przyszłość*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, r. 39, 1994, nr 2, s. 89–102.

2. *Franciszek Bujak 1875–1953*, „Geographers. Bibliographical Studies”, vol. 16, 1995, ed. G. J. Martin, s. 23–30.

3. *Badania geograficzne Galicji w świetle „Sprawozdań Komisji Fizjograficznej”*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, r. 40, 1995, nr 3–4, s. 107–117.

4. *Mapy przyrodnicze w statystycznym Atlasie Królestwa Polskiego (1840) – geneza, wartości historyczne i współczesne znaczenie źródłowe*, w: *Mapa w pracy historyka*, „Z dziejów Kartografii”, t. 11, red. T. Bogacz i B. Konopska, Warszawa 1999, s. 86–99.

5. *O Memoriale królewskiego kartografa Karola Perthéesa*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2006, z. 1–2, s. 243–254.

6. *Rękopiśmienna mapa województwa podlaskiego Karola Perthéesa z r. 1795. Jej źródła, metoda opracowania i znaczenie dla badań historycznych*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”, 2007, nr 1–2, s. 129–137.

7. *Dwie rękopiśmienne mapy Karola Perthéesa w zbiorach Biblioteki Rosyjskiej Akademii Nauk w Petersburgu*, „Polski Przegl. Kartograficzny”, t. 44, 2012, nr 2, s. 141–147.

8. *Mappa szczególna Województwa podlaskiego, zrządzona z innych wielu map miejscowych tak dawniej jak y świeżo odrysowanych, tudzież gościńcowych y niewątpliwych wiadomości. Wszystko według reguł geograficznych, y obserwacji astronomicznych. Przez Karola de Perthées Pulkownika y Geografa J. K. Mci. MDCCXCV*, w: *Podlasie nadbużańskie 500-lecie województwa podlaskiego*. Seria: Podlasie i pogranicza Europy, Ciechanowiec 2013, s. 211–254.

9. *Parafie Królestwa Polskiego, opisane przez Karola de Perthéesa. Diecezja Brzesko-Łucka*, „Rocznik Liwski”, t. 7, 2014, s. 211–217.

Kontakt: aertman@op.pl

Janusz Gołaski

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

prof. dr hab. (emerytowany pracownik Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).
W Zespole Historii Kartografii od 1975 roku.

Zainteresowania naukowe:

kartograficzne metody badania zmian środowiska, ustalanie nazw geograficznych na mapach.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

w 1956 r. ukończył studia z zakresu geodezji i kartografii na Politechnice Warszawskiej.

Uzyskiwał następnie stopnie doktora i doktora habilitowanego, a w 1988 otrzymał tytuł naukowy profesora. Podstawową działalność naukową prowadził w Katedrze Geodezji oraz Zakładzie Geodezji i Kartografii Środowiska Akademii Rolniczej w Poznaniu. W pracy naukowej zajmował się kartograficznymi metodami badania zmian środowiska oraz ustalaniem nazw geograficznych na mapach. Autor licznych książek i artykułów naukowych. Członek Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych oraz Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Był również członkiem Komitetu Geodezji Polskiej Akademii Nauk.

W 2011 został przez prezydenta Bronisława Komorowskiego odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w kultywowaniu tradycji narodowej, pielęgnowaniu polskości oraz w rozwijaniu świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

Wybrane publikacje

1. *Opracowanie nazw na mapach wielkoskalowych. Toponomastyka kartograficzna. Podstawy teoretyczne, metodyka połowych prac nazewniczych*, Warszawa 1967, 183 s.

2. *Kształtowanie się mapy wsi w Polsce do końca XVIII w. Studia nad genezą wielkoskalowej informacji kartograficznej*, Seria „Monografie z Dziejów Nauki i Techniki”, t. 60, Wrocław 1969, 176 s.

3. *Atlas rozmieszczenia młynów wodnych w dorzeczu Warty, Brdy i części Baryczy w okresie 1790–1960. Cz.1: Środkowa Warta, Proсна i Barycz*, Poznań 1980.

4. *Atlas rozmieszczenia młynów wodnych w dorzeczu Warty, Brdy i części Baryczy w okresie 1790–1960. Cz. 2: Dolna Warta i Obra*, Poznań 1988.

5. *Atlas rozmieszczenia młynów wodnych w dorzeczach Warty, Brdy i części Baryczy w okresie 1790–1960. Cz. 3: Dolna Noteć, Drawa i Gwda*, Poznań 1993.

6. *Dawna mapa w pracy historyka geodezji*, w: *Mapa w pracy historyka*, „Z Dziejów Kartografii” t. 11, red. T. Bogacz i B. Konopska, Wrocław – Warszawa 1999, s. 45–58; współautorka: Maria Jankowska.

7. *Atlas rozmieszczenia młynów wodnych w dorzeczech Warty, Brdy i części Baryczy w okresie 1790–1960. Cz. 4: Brda i Górna Noteć*, Poznań 2002.

8. *Zbieranie i opracowywanie nazw geograficznych. Przewodnik toponimiczny. Cz.1: Zbieranie nazw w terenie*, Warszawa 2002, 64 s.

9. *Atlas rozmieszczenia młynów wodnych w dorzeczech Warty, Brdy i części Baryczy w okresie 1790–1960. Cz. 5: Górna Warta*, Poznań 2006.

Kontakt: jotkagol@pro.onet.pl

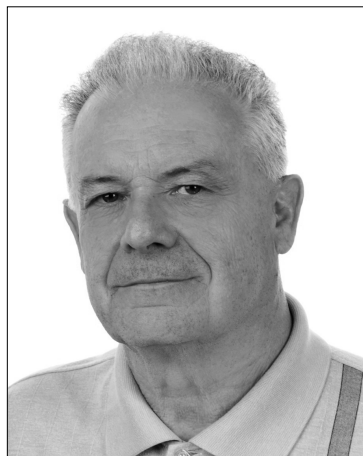
Piotr Grabowski

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

mgr inż. (emerytowany pracownik Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie w latach 1980–2010, st. kustosz, kustosz dyplomowany). W Zespole Historii Kartografii od 1995 roku.

Zainteresowania naukowe:

kartografia obszaru Ziemi Pruskiej, Warmii, Prus Wschodnich oraz Warmii i Mazur po 1945 r. Analiza kartograficzno-historyczna materiałów kartograficznych w zbiorach placówek archiwalnych i bibliotek oraz sposoby opracowania katalogowego zawartości ocalałych zbiorów. Kartografia gleb i mapy użytkowania ziemi – związane ze specjalnością inżynierską. Inwentaryzacja obiektów zabytkowych opracowywanych metodą fotogrametrii naziemnej – związane ze specjalnością magisterską. Kartografia i reprodukcja kartograficzna. Krajoznawstwo polskie i anglojęzyczne, licencjonowane przewodnictwo PTTK, fotografia dokumentalna, muzyka (dyplom PŚSM – fortepian).

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

Piotr Grabowski ukończył studia na Wydziale Geodezji Urzędów Rolnych Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie w 1966 r. oraz Podyplomowe Studium Informacji Naukowej na Uniwersytecie Warszawskim w 1985 roku. Pracował na stanowisku asystenta i starszego asystenta na Wydziale Geodezji Urzędów Rolnych WSR, a po zmianie struktury w latach 1966–1980 na Wydziale Geodezji i Fotogrametrii Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie. Brał udział w pracach naukowych i zespołowych przy inwentaryzacji fotogrametrycznej najstarszych zabytków architektury sakralnej i pałacowej na Warmii i Mazurach w celu ich rewitalizacji oraz w pracach archeologicznych w Garbinie k. Fromborka i na Polach Grunwaldu. Opracowywał fotomapy i fotoplany służące do organizowania przestrzeni i sporządzania projektów w przedmiocie planowania przestrzennego na uczelni. Uczestniczył w badaniach naukowych z zakresu geodezji inżynierskiej, klasyfikacji gruntów i bonitacji gleb, podczas tworzenia i wprowadzania w Polsce (w początku lat 70. XX w.) krajowej mapy glebowo-rolniczej i regionalnych map bonitacyjnych. Po przejściu do Ośrodka Badań Naukowych – jako starszy kustosz, a po specjalistycznych egzaminach w PAN w 1992 r. jako „kustosz

dyplomowany” prowadził Pracownię Kartografii i Dokumentacji Mikrofilmowej. Równocześnie prowadził badania unikalnych materiałów kartograficznych w olsztyńskich zbiorach, które wykorzystywał do referatów i publikacji w naukowych czasopismach regionalnych („Komunikaty Mazursko-Warmińskie”, „Mazovia”, „Mrągowskie Studia Historyczne”). Uczestnicząc w lokalnych konferencjach organizowanych przez OBN, Muzeum Warmii i Mazur, UWM i Oddział PTH w Olsztynie, prezentował kartografię Prus, specyfikę zmian topograficznych, historycznych i nazewniczych w wybranych dokumentach kartograficznych. Współorganizował jubileuszową, XX Ogólnopolską Konferencję Historyków Kartografii w Olsztynie w 1995 roku.

Wybrane publikacje

1. *Okolicznościowe wydanie mapy Polski z 1910 roku*, „Polski Przegl. Kartograficzny”, t. 21, 1989, nr 3–4, s. 152–154.

2. *Obraz terytorium Prus Wschodnich w kartografii XV–XIX w.*, w: *Ziemie dawnych Prus Wschodnich w kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 8, red. P. Grabowski i J. Ostrowski, Olsztyn 1997, s. 19–49.

3. *Zbiór kartograficzny w Bibliotece Naukowej OBN im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie na tle ogólnego jej zasobu*, w: *Ziemie dawnych Prus Wschodnich w kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 8, red. P. Grabowski i J. Ostrowski, Olsztyn 1997, s. 129–139.

4. *Szczegółowa topografia obszaru Prus Wschodnich i Zachodnich na mapie Fryderyka Leopolda Schrottera (1796–1802)*, w: *Życie codzienne na ziemiach pruskich*, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie”, t. 4, 2005 oraz *Rozprawy i Materiały OBN* nr 229, 2006.

5. *Kartografia Prus Książęcych w okresie wielkiej reformy na przełomie XVII i XVIII w.*, „Masovia”, t. 9, 2006, s. 53–65.

6. *Rola polskiej kartografii wobec zaostreżenia ustawodawstwa w zaborze pruskim na przełomie XIX i XX wieku*, „Mazovia”, t. 10, 2007, s. 3–10.

7. *Okolicznościowa Mapa Polski z 1910 roku jako źródło informacji historycznych i dydaktycznych*, w: *Dawna mapa źródłem wiedzy o świecie*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 14, red. S. Alexandrowicz i R. Skrycki, Szczecin 2008, s. 347–358.

Obraz rozwoju urbanistycznego i warunków przyrodniczych Olsztyna w XIX i XX wieku na planach miasta z lat 1800–1946, w: *Dawna kartografia miast*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 15, red. J. Ostrowski i P. E. Wespiański, Warszawa 2011, s. 315–329.

8. *Wybrane atlasy regionalne obszaru dawnych Prus Wschodnich oraz Warmii i Mazur w zbiorach kartograficznych OBN w Olsztynie*, w: *Od atlasu do kolekcji*.

W 440. Rocznicę I wydania atlasu Abrahama Orteliusa, „Z Dziejów Kartografii”, t. 16, red. J. Ostrowski i R. Skrycki, Szczecin 2011, s. 213–221.

9. *Obraz historycznej Warmii w opracowaniach włoskich i francuskich kartografów XVI–XVIII w.*, w: *Dawne mapy jako źródła w badaniach geograficznych i historycznych*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 18, red. B. Konopska i J. Ostrowski, Warszawa 2014, s. 121–133.

Kontakt: piogra43@wp.pl

Andrzej Konias

Stopień / tytuł; zatrudnienie: dr hab. (em. profesor Akademii Pomorskiej w Słupsku kierownik Zakładu Kartografii). W Zespole Historii Kartografii od 12 października 2007 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii Śląska, historia kartografii Prus i Austrii w XVIII–XIX w.; żeglarsstwo (organizował Klub Żeglarski AZS na Uniwersytecie Śląskim).

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

w latach 1961–1964 studiował geografię na Uniwersytecie Jagiellońskim, a następnie kartografię na Uniwersytecie Wrocławskim. W 1966 obronił pracę magisterską *Podhale na mapach polskich od XVI do XVIII wieku* pod kierunkiem prof. Bolesława Olszewicza. Od 1970 r. pracownik Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego w Katowicach, gdzie organizował Pracownię Naukowo-Techniczną. We wrześniu 1974 r. rozpoczął pracę pod kierunkiem prof. Józefa Szaflarskiego w nowo utworzonym Instytucie Geografii Uniwersytetu Śląskiego. W 1987 roku uzyskał stopień doktora na Uniwersytecie Wrocławskim na podstawie rozprawy o dokładności map Śląska z *Atlas Silesiae*, napisanej pod kierunkiem prof. Władysława Pawlaka (rozprawa ukazała się w 1995 roku). W ramach własnych prac badawczych w latach 1997–2000 realizował projekt pt. „Kartografia topograficzna Śląska Cieszyńskiego i zaboru austriackiego od połowy XVIII wieku do początku XX wieku”. Zwieńczeniem projektu była publikacja pod tym samym tytułem, która z kolei stała się podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego (2000). We wrześniu 2003 r. dr hab. A. Konias podjął pracę w Instytucie Geografii Pomorskiej Akademii Pedagogicznej (od 2006 – Akademii Pomorskiej) w Słupsku. Tu organizował Zakład Kartografii i został jego kierownikiem. W latach 2005–2008 realizował projekt badawczy pt. „Kartografia topograficzna państwa i zaboru pruskiego od II połowy XVIII wieku do połowy XX wieku”, który również zakończył się opublikowaniem obszernej rozprawy. Obecnie na emeryturze, przygotowuje do druku monografię poświęconą dziejom Słupska, a także zajmuje się badaniem dziejów kartografii w Rosji od XVIII do połowy XX wieku w odniesieniu do ziem polskich zaboru rosyjskiego.

Wybrane publikacje

1. *Metody oceny dokładności dawnych map*, w: *Teoretyczne i metodyczne problemy współczesnej kartografii*, „Materiały Ogólnopolskich Konferencji Kartograficznych”, t. 10, Lublin 1984, s. 64–76.
2. „*Atlas Silesiae id est Ducatus Silesiae... emissus ab Homannianis Hereditibus*”, Norimbergae MDCCLII. *Geneza atlasu*, „*Annales Silesiae*”, t. 20, 1990, s. 49–80.
3. *Działalność wydawnicza i badawczo-naukowa prof. dra hab. Józefa Szafarskiego w zakresie kartografii*, w: *Wybrane zagadnienia geograficzne*, Sosnowiec 1995, s. 19–33.
4. *Kartograficzny obraz Śląska na podstawie map księstw śląskich Jana Wolfganga Wielanda i Mateusza Schubartha z połowy XVIII wieku (z oceną kartometryczną)*, Katowice 1995, 156 s.
5. *Pierwsza mapa przeglądowa Górnego Śląska z 1746 roku*, „*Polski Przegl. Kartograficzny*”, t. 30, 1998, nr 3, s. 185–193.
6. *Kartografia topograficzna Śląska Cieszyńskiego i zaboru austriackiego od II połowy XVIII wieku do początku XX wieku*, Katowice 2000, 260 s.
7. *Zagłębie Dąbrowskie w kartografii (zarys historyczny)*, w: *Zagłębie Dąbrowskie. W poszukiwaniu tożsamości regionalnej*, red. M. Barański, Katowice 2001, s. 161–200.
8. *Okolice Słupska na pierwszym topograficznym zdjęciu Pomorza z lat 1836–1837*, „*Słupskie Prace Geograficzne*” 3, 2007, s. 171–189.
9. *Śląsk w kartografii fryderycjańskiej XVIII wieku*, w: *Cartographia confinium. Zachodnie i północne ziemie Rzeczypospolitej w dawnej kartografii*, red. E. Jaworski i R. Skrycki, Gorzów Wielkopolski 2009, s. 73–90.
10. *Kartografia topograficzna państwa i zaboru pruskiego od II połowy XVIII wieku do połowy XX wieku*, Słupsk 2010, 232 s.

Beata Konopska

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

dr hab. nauk o Ziemi w zakresie kartografii, dr nauk humanistycznych w zakresie historii kartografii; Instytut Geodezji i Kartografii w Warszawie (od 2010). W Zespole Historii Kartografii od 1994 roku, od 2011 roku zastępca przewodniczącego Zespołu.

Zainteresowania naukowe:

zagadnienia związane z działalnością kartograficzną w Polsce XX w., zwłaszcza czynnikami pozamerytorycznymi jej rozwoju i społeczną rolą map. Geografia historyczna, kartografia historyczna.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

geograf i historyk, praktykujący kartograf. Po ukończeniu studiów geograficznych na Uniwersytecie Wrocławskim w 1985 r. rozpoczęła pracę we wrocławskiej Pracowni Atlasu Historycznego Ziem Zachodnich Instytutu Historii PAN pod kierunkiem prof. dr. hab. Juliana Janczaka. Praca w Instytucie Historii PAN pozwoliła jej poznać warsztat pracy historyka w stopniu pozwalającym na złożenie rozprawy w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego i uzyskanie w 1991 r. stopnia doktora nauk humanistycznych. Po likwidacji Pracowni w latach 1992–2010 pracowała w Polskim Przedsiębiorstwie Wydawnictw Kartograficznych im. E. Romera, gdzie przez ponad dziesięć lat była redaktor naczelną. Z ramienia PPWK współorganizowała ogólnopolskie konferencje historyków kartografii, badała dzieje tej instytucji oraz jej poprzedniczki „Książnicy-Atlas” publikując na ten temat wiele artykułów. W badaniach tych wykorzystała w szerokim zakresie materiały archiwalne i dokumenty kartograficzne. W 1994 r. została powołana w skład Zespołu Historii Kartografii przy IHN PAN. W roku 2005, na prośbę prof. A. Tomczaka, członka Zespołu Historii Kartografii przy IHN PAN, przystąpiła do opracowania artykułu na temat cenzury w działalności kartograficznej w PRL do publikacji *Geheimhaltung und Staatssicherheit*, przygotowywanej pod redakcją D. Unverhau. Artykuł ten w polskiej, zmienionej wersji, ukazał się na łamach „Polskiego Przeglądu Kartograficznego”, a część niewykorzystanych do artykułu materiałów przedstawiona została na XXIII Ogólnopolskiej Konferencji Historyków Kartografii i opublikowana w 15. tomie „Z Dziejów Kartografii”. Zainte-

resowanie, jakie wzbudziła ta tematyka wśród badaczy, zachęciła ją do podjęcia dalszych badań w tym zakresie. Efektem tych zainteresowań było opracowanie dysertacji habilitacyjnej. Tytuł doktora habilitowanego nauk o Ziemi uzyskała na Uniwersytecie Warszawskim w 2014 r. Jest m.in. redaktorem naczelnym „Polskiego Przeglądu Kartograficznego”, współzałożycielem i członkiem redakcji rocznika „Studia Geohistorica”, członkiem kolegium redakcyjnego „Вісника геодезії та картографії”, redaktorem naukowym „Serii Monograficznej IGIK”, członkiem Komitetu Narodowego ds. Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej.

Wybrane publikacje

1. *Polskie atlasy historyczne – koncepcje i realizacje*. Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 1994, 197 s.

2. *Wpływ aparatu władzy w latach 1944–1989 na polskie publikacje kartograficzne do użytku powszechnego*, „Monografie Instytutu Geodezji i Kartografii”, nr 16, Warszawa 2012, 208 s.

3. *Polish scientific historical atlases in XIX–XX*. „Ukrainian Historical Journal”, 2012, nr 4 (505), s. 201–211.

4. *Funkcje map przemysłu Polski w atlasach wydanych w okresie PRL a sposób prezentacji danych*, w: *Z dziejów przemysłu po 1945 roku*, red. R. Klementowski i E. Kościk, Wrocław 2012, s. 21–32.

5. *The tightening of censorship rules in cartography in Poland 1944–1989*, „Geoinformation Issues”, vol. 5, 2013, no 1(5), s. 5–20.

6. *Zmiany ustrojowe w Polsce końca XX w. kamieniem milowym polskiej kartografii do użytku powszechnego*, w: *Kamienie milowe w kartografii*, „Z Dziejów Kartografii” t. 17, red. J. Ostrowski, P.W. Wespiański, Warszawa 2013, s. 347–355.

7. *Nowoczesne przedsiębiorstwa kartograficzne Drugiej Rzeczypospolitej – modele biznesu, technologia i promocja jako czynniki sukcesu rynkowego*, w: *Praca i społeczeństwo Drugiej Rzeczypospolitej*, pod red. W. Mędrzeckiego, C. Leszczyńskiej, „Metamorfozy Społeczne”, t. 9, 2014, s. 209–230.

8. *Atrybut miejsca w czasie jako właściwość dawnych map z punktu widzenia antropologii kulturowej na przykładzie publikacji okresu PRL*, w: *Dawne mapy jako źródła w badaniach geograficznych i historycznych*, „Z Dziejów Kartografii” t. 18, pod red. B. Konopskiej, J. Ostrowskiego, Warszawa 2014, s. 285–300.

9. *Działalność i dorobek Profesora Juliana Janczaka w dziedzinie historii kartografii i kartografii historycznej*, w: *Znowuż „z kuferkiem i chlebakiem”... Tom poświęcony Wielkiemu Humanście Julianowi Janczakowi*, red. B. Konopska, J. Nowosielska-Sobel i G. Strauchold, „Spotkania Dolnośląskie”, t. 5, 2014, s. 11–38; współautor: Jerzy Ostrowski.

10. *A map as an instrument in the educational communication process at school level.* w: *Social communication*, red. M. Wawrzak-Chodaczek, J. Kowal i A. Kuzio. „Communication and information technology in society”, vol. 3, Cambridge Scholars Publishing 2014, s. 139–155; współautorka: Teresa Bogacz.

Kontakt: b.konopska@o2.pl

Dorota Kozłowska

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

mgr, Instytut Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk. W Zespole Historii Kartografii od 1 września 1987 roku, od listopada 2007 roku sekretarz Zespołu.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii; historia nauk przyrodniczych; historia nauk technicznych

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

studia bibliotekoznawcze na Uniwersytecie Warszawskim ukończyła w 1985 roku.

W tym samym roku, we wrześniu, rozpoczęła pracę w Instytucie Historii Nauk Przyrodniczych PAN (obecnie Instytut Historii Nauki PAN) w Zakładzie Historii, kierowanym przez prof. Józefa Babiczę. W październiku 1987 r. została przyjęta w poczet członków Zespołu jako przedstawiciel Instytutu. W listopadzie 2007 r. została sekretarzem Zespołu.

Od 1991 r. zajmowała się pracami redakcyjnymi (redakcja techniczna, indeksy, kontakty z autorami, promocje wydawnictw, skład komputerowy), związanymi z książkami głównie o tematyce kartograficznej. Przy jej współudziale zostały przygotowane i wydane m.in. takie publikacje jak: Bolesław Olszewicz, *Kartografia polska XIX w. (Przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*, pod red. W. Wernerowej, t. 1, 2 Warszawa 1998, 528 s.; t. 3 (indeksy), Warszawa 1999, 192 s.; Idem, *Kartografia polska XVIII w. (Przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*, pod red. W. Wernerowej i J. Ostrowskiego, Warszawa 2003, 131 s.; Idem, *Kartografia polska XV–XVII w. (Przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*, pod red. J. Ostrowskiego, Warszawa 2004, 96 s.; *Cartographica Poloniae 1570–1930. Katalog źródeł rękopiśmiennych do historii ziem polskich w zbiorach szwedzkich*, oprac. Ulla Ehrensvärd, Warszawa–Sztokholm 2008, 336 s.; Stanisław Alexandrowicz, *Kartografia Wielkiego Księstwa Litewskiego od XV do połowy XVIII wieku*, wydanie 3 poprawione i uzupełnione, Warszawa 2012, 344 s. W Instytucie kieruje obecnie Biblioteką IHN PAN (od 1996 r.) i Działem Wydawniczym IHN PAN (od 2012 r.). Od 2012 roku jest również sekretarzem redakcji czasopisma „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” wydawanego przez IHN PAN.

Wybrane publikacje

1. *Wkład Leonarda Jaczewskiego w tworzenie nauki o wiecznej marzłoci*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*”, 1994, nr 2, s. 137–161.
2. *Ogólnopolski Zjazd Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Sekcja Historii Geografii*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*”, r. 40, 1995, z. 1, s. 207–210.
3. *XV Ogólnopolska konferencja historyków kartografii*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*”, r. 40, 1995, z. 1, s. 210–212.
4. *Spuścizna naukowa Leonarda Jaczewskiego*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*”, t. 7, 1998, nr 2, s. 155–186.
5. *Polscy twórcy kartografii Syberii w XIX wieku (w świetle materiałów bibliograficznych Bolesława Olszewicza)*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*”, t. 8, 1999, nr 1, s. 93–109; współautorka: Wiesława Wernerowa.

Kontakt: dorotapeczlewicz@gmail.com

Jerzy Ostrowski

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

mgr (em. pracownik Instytutu Geografii i Zagospodarowania Przestrzennego UW). W Zespole Historii Kartografii od 1976 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii polskiej i obcej dotyczącej współczesnego obszaru Polski w XIX i XX wieku; teoretyczne podstawy kartografii, nazewnictwo geograficzne.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

urodzony 10 marca 1938 r. w Łukowie (woj. lubelskie). W 1960 r. ukończył studia na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Warszawskiego, uzyskując tytuł magistra geografii ze specjalnością kartografia. W latach 1961–1963 asystent prof. S. Pietkiewicza w Katedrze Kartografii w Instytucie Geografii Uniwersytetu Warszawskiego i redaktor kartograf „Wielkiej Encyklopedii Powszechnej” w Państwowym Wydawnictwie Naukowym. Od 1967 r. pracownik naukowo-techniczny na stanowisku specjalisty i starszego specjalisty w Pracowni Kartografii (po 1994 r. Pracowni Kartografii i Systemów Informacji Geograficznej) w Instytucie Geografii (po 1974 r. w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania) Polskiej Akademii Nauk. Od stycznia 2004 r. na emeryturze. Jednocześnie od 1969 r. członek redakcji (w l. 1984–1995 redaktor naczelny) kwartalnika „Polski Przegląd Kartograficzny”, w l. 1969–1984 członek redakcji miesięcznika „Poznaj Świat”, a w l. 1984–1987 redaktor naczelny w Państwowym Przedsiębiorstwie Wydawnictw Kartograficznych.

W Zespole Historii Kartografii przy obecnym Instytucie Historii Nauki PAN od 1976 r., po zorganizowaniu II Ogólnopolskiej Konferencji Historyków Kartografii w Warszawie w listopadzie 1976 roku. Uczestnik 27 (z dotychczasowych 28) ogólnopolskich konferencji, w czasie których wygłosił 19 referatów i komunikatów. Był współorganizatorem siedmiu konferencji, inicjatorem ich „regionalnego” nurtu (konferencje o dawnej kartografii Karpat, Sudetów, Królestwa Polskiego, Prus Wschodnich i Galicji) oraz współredaktorem dziewięciu tomów serii „Z Dziejów Kartografii”. W latach 1998–2003 był współredaktorem reedycji „przeglądów chronologiczno-bibliograficznych kartografii polskiej” Bolesła-

wa Olszewicza. W latach 2007–2011 był wiceprzewodniczącym Zespołu. Od 1977 r. publikuje sprawozdania z konferencji i posiedzeń Zespołu w „Polskim Przeglądzie Kartograficznym”, „Kwartalniku Historii Nauki i Techniki” oraz miesięczniku „Geodeta”.

Zainteresowania i działania w zakresie historii kartografii to przede wszystkim historia kartografii polskiej XIX i XX wieku, w tym tzw. szkoły romerowskiej oraz dorobku okresu Polski Ludowej (monografia oraz ok. 40 artykułów i notatek w „Polskim Przeglądzie Kartograficznym” i materiałach różnych konferencji), a także dzieje kartografii powszechnej (seria popularnych artykułów w „Poznaj Świat” w 1983 r.); ponadto polskie i obce piśmiennictwo poświęcone historii kartografii (wydzielone w cokwartalnych bieżących selektywnych bibliografiach publikowanych od 1969 r. w „Polskim Przeglądzie Kartograficznym”) oraz dorobek czołowych polskich kartografów i historyków kartografii.

Inne wybrane zainteresowania i działania: teoretyczne podstawy kartografii (w latach 1968–1984 członkostwo Komisji Przekazu Kartograficznego Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej); metody przedstawiania rzeźby na terenie na mapach (m.in. dwa nowe ujęcia obrazu hipsometrii Polski); kompleksowe atlasy tematyczne, w tym udział w opracowaniu i zredagowaniu obu atlasów narodowych Polski; popularyzacja kartografii w encyklopediach powszechnych (m.in. mapy i wszystkie hasła kartograficzne w 31-tomowej „Wielkiej Encyklopedii PWN” z lat 2001–2005); nazewnictwo geograficzne (m.in. współredakcja 12-częściowej publikacji „Nazewnictwo geograficzne świata” w latach 2004–2010); regionalizacja fizycznogeograficzna Polski (w tym zreformowanie w 1968 r. hierarchicznego podziału kraju na jednostki naturalne, wspólnie z J. Kondrackim).

Wybrane publikacje

1. *Mapy hipsometryczne Polski. Przegląd historyczno-bibliograficzny*, „Dokumentacja Geograficzna”, Instytut Geografii PAN, Warszawa 1969, z. 1, 175 s.

2. *Geneza Romerowskiej szkoły hipsometrycznej*, „Polski Przegl. Kartograficzny”, t. 3, 1971, nr 2, s. 49–57.

3. *Działalność profesora Stanisława Pietkiewicza w zakresie historii kartografii (w setną rocznicę urodzin)*, w: *Dwudziestolecie Zespołu Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 7, red. J. Ostrowski i W. Wernerowa, Warszawa 1995, s. 59–71; współautor: Jan Szeliga.

4. *Bibliografia publikacji o Eugeniuszu Romerze, jego działalności i pracach*, w: *Eugeniusz Romer, geograf i kartograf trzech epok. Materiały Sesji Naukowej*, „Studia i Materiały z Historii Kartografii”, 19, 2004, s. 162–178.

5. *Drogi i bezdroża realizacji polskich atlasów narodowych*, w: *Spoleczna i edukacyjna rola kartografii w Polsce*, „Materiały Ogólnopolskich Konferencji Kartograficznych”, t. 26, 2005, s. 32–54.

6. *Komisja Kartograficzna Polskiego Towarzystwa Geograficznego 1966–2000*, „Biblioteka Polskiego Przeglądu Kartograficznego”, t. 2, 2009, 112 s.

7. *Pierwsze polskie mapy poszczególnych regionów Ziemi Zachodnich i Północnych z lat 1945–1948*, w: *Kartografia w regionie*, „Prace i Studia Kartograficzne”, t. 2, 2010, s. 74–93.

8. „*Atlas Polski współczesnej*” lwowskiej i wrocławskiej Książnicy-Atlas jako prekursor nowoczesnych szkolnych atlasów Polski, w: *Od atlasu do kolekcji. W 440. rocznicę I wydania atlasu Abrahama Orteliusa*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 16, red. J. Ostrowski i R. Skrycki, Szczecin 2011, s. 171–192; współautorka: Barbara Przyłuska.

9. *Praca Henryka Merczynga z 1913 roku o radziwiłłowskiej mapie Wielkiego Księstwa Litewskiego i jej wpływ na polskie badania dokładności dawnych map*, w: *Dawne mapy jako źródła w badaniach geograficznych i historycznych*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 18, red. B. Konopska i J. Ostrowski, Warszawa 2014, s. 35–52.

10. *Polskie piśmiennictwo poświęcone historii kartografii morskiej (Przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*, w: *Kartografia morska i krain nadmorskich*, red. R. Skrycki, Szczecin 2014, s. 177–204.

Kontakt: jostrow@wp.pl

Henryk Rutkowski

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

mgr, od 1996 r. em. pracownik Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN, obecnie współpracownik Instytutu. W Zespole Historii Kartografii od 1995 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii polskiej i obcej dotyczącej Polski do XIX wieku; geografia historyczna ziem polskich; historia Polski od XII do XVIII wieku, w szczególności dzieje miast.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

w latach 1948–1952 studiował historię na Uniwersytecie Warszawskim. Jego mistrzem był prof. Stanisław Herbst. Jako student pracował w Ministerstwie Kultury i Sztuki w dziale zajmującym się ochroną zabytków. W Instytucie Historii PAN został zatrudniony w 1953 r. – w pierwszym roku jego istnienia. Od początku do przejścia na emeryturę w 1996 r. pracował w Zakładzie Atlasu Historycznego, gdzie od roku 1977 był zastępcą kierownika, a od 1992 r. kierownikiem.

W 1964 r. przedstawił projekt serii: *Atlas historyczny Polski, Mapy szczegółowe XVI wieku*. Projekt został zaakceptowany i podjęto jego realizację. Dotychczas wydano większość zaplanowanych tomów, które stopniowo rozszerzyły zakres tematów opracowanych na dodatkowych mapach i planach. Był współautorem tomów wydanych w latach 1973 i 1993 oraz redaktorem i współautorem tomów z lat 1998 i 2008; rozdziały o źródłach kartograficznych w każdym tomie są jego autorstwa. Wszystkie dotychczas opublikowane tomy wydano razem w wersji angielskiej (ed. M. Słoń, Frankfurt am Main 2014). W zakresie kartografii historycznej był autorem lub współautorem około 100 map, poza tym był redaktorem naukowym map w kilku publikacjach zbiorowych, takich jak: *History of Poland* (1968), *Zarys historii Polski* (1980), *Polska – losy państwa i narodu* (1993). Jest członkiem Komisji Geografii Historycznej od początku jej istnienia. Należy do Towarzystwa Naukowego Sandomierskiego. Od 1956 r. jest nieprzerwanie członkiem Zarządu Towarzystwa Miłośników Historii w Warszawie, które stanowi oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego (w latach 1970–1990 był wiceprezesem), od 1971 r. jest w składzie Zarządu Głównego PTH (od kilku kadencji jako członek Prezydium). W związku z tą działalnością, w 1989 r. uczest-

niczył w obradach Okrągłego Stołu po stronie solidarnościowo-opozycyjnej, w grupie roboczej do spraw stowarzyszeń. W latach 1991–1995 był członkiem Rady Placówek Naukowych PAN.

Wybrane publikacje

1. *Mapy podstawowe i atlas historyczny*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, t. 14, 1966 nr 4, s. 695–700.

2. *Geografia historyczna w pracach Stanisława Herbsta*, w: *Ziemia i ludzie dawnej Polski*, Wrocław 1976.

3. *Znaczenie wybranych map z XIX wieku dla badań dawnej Polski*, w: *Kartografia Królestwa Polskiego 1815–1915*, „Z dziejów Kartografii”, t. 10, red. L. Szaniawska i J. Ostrowski, Warszawa 2000, s. 216–226.

4. *Okres Stanisława Augusta w badaniach Karola Buczka nad kartografią dawnej Rzeczypospolitej*, w: *Karol Buczek (1902–1983), człowiek i uczonej*, Kraków 2004, s. 57–103.

5. *Ziemia Liwska na mapach od XVI do XVIII wieku*, „Rocznik Liwski”, t. 1, 2005/2006, s. 109–118.

6. *Polska na wybranych mapach z pierwszej połowy XVI wieku*, w: *Dawna mapa źródłem wiedzy o świecie*, „Z dziejów Kartografii”, t. 14, red. A. Alexandrowicz i R. Skrycki, Szczecin 2008, s. 221–234.

7. *Atlas historyczny Polski*, w: *Towarzystwo Naukowe Warszawskie. Sto lat działalności*, Warszawa 2009, s. 115–121.

8. *W serii Atlas historyczny Polski, Mapy szczegółowe XVI wieku*, współautor tomów:

– *Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku*, red. W. Pałucki, Warszawa 1973.

– *Województwo sandomierskie w drugiej połowie XVI wieku*, red. W. Pałucki, Warszawa 1993.

W tejże serii redaktor i współautor tomów:

– *Województwo sieradzkie i województwo łęczyckie w drugiej połowie XVI wieku*, Warszawa 1998.

– *Województwo krakowskie w drugiej połowie XVI wieku*, Warszawa 2008.

9. *Historical Atlas of Poland in the 2nd Half of the 16th Century. Voivodeships of Cracow, Sandomierz, Lublin, Sieradz, Łęczyca, Rawa, Płock, and Mazovia*, ed. M. Słoń, Frankfurt am Main 2014, współautorstwo, mapy nr 1, 2, 3, 6, 14, 16, 20 oraz s. 37–45, 62–69, 124–137, 176–181, 285–302, 358–377, 623–635, 643–656, 661, 841–844, 848–857, 901–905.

Kontakt: h.rutkowski@ihpan.edu.pl

Radosław Skrycki

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

dr hab., prof. Uniwersytetu Szczecińskiego, Instytut Historii i Studiów Międzynarodowych. W Zespole Historii Kartografii od 12 października 2007 r., przewodniczący Zespołu od 2011 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii nowożytnej Pomorza i Nowej Marchii, historia ikonografii tych obszarów; historia kultury i wojskowości nowożytnej; historia polskiego anarchizmu; muzealnictwo, historia regionalna Pomorza i dawnej Nowej Marchii (szczególnie miejscowości Chojna).

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

R. Skrycki studia historyczne na Uniwersytecie Szczecińskim ukończył w 1999 roku. W 2006 r. obronił doktorat nt. *Dzieje kartografii Nowej Marchii do końca XVIII wieku*, który w 2008 r. został opublikowany przez wydawnictwo DiG. Książka otrzymała prestiżową nagrodę Lubuski Wawrzyn Naukowy w 2009 roku. W październiku 2007 r., podczas XXII Ogólnopolskiej Konferencji Historyków Kartografii, R. Skrycki został przyjęty w poczet członków Zespołu. W 2011 r., po rezygnacji prof. Zbigniewa Wójcika, został jego przewodniczącym. Od 2012 r. R. Skrycki jest członkiem Komisji Geografii Historycznej, działającej przy Polskim Towarzystwie Historycznym.

R. Skrycki zorganizował trzy ogólnopolskie konferencje historyków kartografii (XXII, XXIV, XXVIII) oraz jedną regionalną, poświęconą kartografii pograniczy (Gorzów Wlkp. 26.11.2009). Jest autorem dwóch monografii z zakresu historii kartografii oraz kilkudziesięciu artykułów naukowych i popularnonaukowych z tej dziedziny.

Niezależnie od głównego nurtu zainteresowań wiele miejsca w jego badaniach zajmuje historia regionalna dawnej Nowej Marchii a szczególnie rodzinnego miasta – Chojny. R. Skrycki jest współzałożycielem i redaktorem naczelnym „Rocznika Chojeńskiego”, współzałożycielem Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” w Chojnie. Jest także sekretarzem redakcji „Przeglądu Zachodniopomorskiego” oraz współzałożycielem i członkiem redakcji rocznika „Studia Geohistorica”.

Od 2006 roku zatrudniony w Instytucie Historii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego, w którym przez dwie kadencje (2008–2012 i 2012–2016) pełni funkcję wicedyrektora. W 2014 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego, zaś podstawą jego uzyskania była monografia poświęcona kartografii Prus w XVIII wieku.

Wybrane publikacje

1. *Dzieje kartografii Nowej Marchii do końca XVIII wieku*, Warszawa 2008, 170 s.
2. *Dawna mapa źródłem wiedzy o świecie*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 14, Szczecin 2008; współredaktor: Stanisław Alexandrowicz.
3. *Cartographia confinium. Zachodnie i północne ziemie Rzeczypospolitej w dawnej kartografii*, Gorzów Wlkp. 2009, współredaktor: Edward Jaworski.
4. *O wykorzystaniu dawnych map w nauczaniu historii*, w: *Szczecin, źródła wiedzy o historii miasta od archeologii do czasów najnowszych*, red. K. Rembaczka, Szczecin 2009, s. 35–44.
5. *O kosmografii w państwie idealnym na przykładzie Miasta Słońca Tomasza Campanelli*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, r. 54, 2009, nr 2, s. 21–36.
6. *Personifikacje Odry w kartografii*, w: *Cartographia confinium. Zachodnie i północne ziemie Rzeczypospolitej w dawnej kartografii*, red. E. Jaworski i R. Skrycki, Gorzów Wlkp. 2009, s. 61–72.
7. *De Germania Magna – wartości „Geografii” ptolemejskiej dla badań nad zachodnimi ziemiami Polski*, w: *Nazwa dokumentem przeszłości regionu*, red. J. Nowosielska-Sobel, G. Strauchold i W. Kucharski, Wrocław 2010, s. 339–348.
8. *Wielka mapa Pomorza Eilharda Lubinusa – dotychczasowy stan wiedzy i nowe ustalenia*, w: *Kamienie milowe w kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 17, red. J. Ostrowski i P. Wespiański, Warszawa 2013, s. 119–138.
9. *Prace kartograficzne w dolinach Odry, Warty i Noteci w okresie fryderycjańskim. Goswien Othmar Schultze i jego wkład w rozwój kartografii pruskiej*, Szczecin 2013, 200 s.
10. [red.] *Eilharda Lubinusa podróż przez Pomorze*, Szczecin 2013, 408 s.

Kontakt: <http://www.hist.us.szn.pl>

Bogumił Szady

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

dr hab. prof. KUL – Katedra Historii XVI–XVIII w. (kierownik); Pracownia Geoinformacji Historycznej (kierownik) Instytut Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; prof. PAN – Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN, Zakład Atlasu Historycznego. W Zespole Historii Kartografii od 2012 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii okresu nowożytnego, zwłaszcza wieku XVIII–XIX, w szczególności kartografia tematyczna, dotycząca stosunków wyznaniowych, demograficznych oraz etnicznych; mapy dawne jako źródło w badaniach geograficzno-historycznych, wykorzystanie map topograficznych średnio- i wielkoskalowych w rekonstrukcji krajobrazu kulturowego (osadnictwo, drogi, granice itp.); mapy dawne w historycznych systemach informacji przestrzennej (historical GIS); historia społeczno-religijna w XVI–XVIII wieku, rozwój organizacji i ustroju Kościoła łacińskiego, geografia historyczna wyznań i religii, kartografia historyczna, zastosowania systemów informacji geograficznej (GIS) w naukach humanistycznych.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

większość życia naukowego oraz pracy badawczej związał z Instytutem Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Pod kierownictwem naukowym Wiesława Müllera oraz Stanisława Litaka rozwijał zainteresowania związane z organizacją i ustrojem Kościoła w Polsce. Duża część rozprawy doktorskiej, poświęconej prawu patronatu, ukazała się drukiem w 2003 r. (*Prawo patronatu w Rzeczypospolitej w czasach nowożytnych*, Lublin 2003, 248 s.). W ramach kolejnych projektów badawczych, realizowanych pod kierownictwem Stanisława Litaka, na plan pierwszy wysunęły się zainteresowania geograficzno-historyczne. Rozprawa habilitacyjna *Geografia wyznań i religii w Koronie w II połowie XVIII wieku* jest częścią większego planu badawczego, dotyczącego geograficznego opracowania stosunków religijnych i wyznaniowych w Rzeczypospolitej i na Śląsku w II połowie XVIII wieku.

Dwa wymienione wyżej nurty badawcze (historia społeczno-religijna oraz geografia historyczna) dominują nadal w aktywności naukowej i organizacyjnej.

Istotną rolę odgrywa tu współpraca z Zakładem Atlasu Historycznego Instytutu Historii PAN oraz Zespołem Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN.

Uczestnictwo w konferencjach oraz współpraca naukowa wokół historii kartografii oraz geografii historycznej zaowocowały powołaniem w 2013 r. czasopisma „*Studia Geohistorica*”. Nieco wcześniej (w 2012 r.) została powołana do życia Pracownia Geoinformacji Historycznej, która prowadzi projekty związane z geografą historyczną oraz historią kartografii (np. rekonstrukcja granic administracji państwowej i kościelnej województwa lubelskiego z 1827 roku). Podejmowane badania naukowe, głównie w ramach *Atlasu historycznego Polski XVI wieku* oraz *Atlasu wyznań i religii w Rzeczypospolitej i na Śląsku w II połowie XVIII wieku* owocują nie tylko opracowaniami z zakresu geografii historycznej i historii kartografii.

Wybrane publikacje

1. *Mapa unickiej diecezji chełmskiej z 1782 r. jako przykład kartografii wyznaniowej*, w: *Dawna mapa źródłem wiedzy o świecie*, „*Z dziejów Kartografii*”, t. 14, red. S. Alexandrowicz i R. Skrycki, Szczecin 2008, s. 297–317.

2. *Osadnictwo dekanatu łukowskiego w świetle wizytacji biskupa Andrzeja Stanisława Załuskiego z 1748 r.*, w: *Archiva temporum testes. Źródła historyczne jako podstawa pracy badacza dziejów*, red. G. Bujak, T. Nowicki i P. Siwicki, Lublin 2008, s. 516–529.

3. *Zastosowanie systemów informacji geograficznej w geografii historycznej*, „*Polski Przegl. Kartograficzny*”, t. 40, 2008, nr 3, s. 279–283.

4. *Z badań nad mapą wyznań i religii Rzeczypospolitej przed pierwszym rozbiorem Polski*, w: *Rzeczpospolita wielokulturowa – dobrodziejstwo czy obciążenie*, red. J. Kłoczowski, Warszawa 2009, s. 21–27.

5. *Granice powiatu łukowskiego w II połowie XVIII wieku – model liniowy i sieciowy*, w: *Narrata de fontibus hausta. Studia nad problematyką kościelną, polityczną i archiwistyczną ofiarowane Janowi Skarbkowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. A. Barańska i W. Matwiejczyk, Lublin 2010, s. 831–845.

6. *Geografia struktur religijnych i wyznaniowych w Koronie w II połowie XVIII w.*, Lublin 2010, 748 s.

7. *Rozwój terytorium parafii Łęczna do końca XVIII wieku*, w: *Studia z dziejów parafii pw. św. Marii Magdaleny w Łęcznej*, red. R. Jop, Łęczna 2010, s. 27–38.

8. *Mapa województwa lubelskiego Karola Perthéesa z 1786 roku jako źródło kartograficzne i historyczne*, w: *Dawne mapy jako źródła historyczne*, „*Biblioteka Polskiego Przeglądu Kartograficznego*”, t. 3, red. B. Konopska, J. Ostrowski, J. Pasławski i P.E. Wespiański, Warszawa 2012, s. 26–35.

9. *Działalność Michała Jerzego Poniatowskiego na rzecz rozwoju kartografii polskiej*, w: *Kamienie milowe w kartografii*, „Z dziejów Kartografii”, t.17, red. J. Ostrowski i P. E. Weszpiński, Warszawa 2013, s. 183–192.

10. *Geografia historyczna w Polsce – rozwój i perspektywy*, „Studia Geohistorica”, t. 1, 2013, s. 19–38.

Kontakt: szady@kul.pl; hgis.kul.lublin.pl

Lucyna Szaniawska

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

mgr (em. pracownik Zakładu Zbiorów Kartograficznych Biblioteki Narodowej). W Zespole Historii Kartografii od 22 lutego 1995 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii, bibliotekarstwo kartograficzne, historia kartografii europejskiej od średniowiecza do I wojny światowej, mapa jako źródło wiedzy i dokument swoich czasów; ewolucja map obszaru śródziemnomorskiego; redakcje rękopiśmienne i drukowane *Geografii* Ptolemeusza; historia poznania Syberii dokumentowana jej mapami do połowy XVIII wieku.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

Lucyna Szaniawska ukończyła studia magisterskie na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego oraz studia podyplomowe w Studium Afrykanistycznym UW (praca dyplomowa *Mapa jako dokument wiedzy o Afryce w dobie Odrodzenia* w serii „Studia i Materiały z Historii Kartografii” t. 2, 1981 r.). W 1991 r. pomyślnie zdała egzamin, przewidziany rozporządzeniem Rady Ministrów, przed Komisją Egzaminacyjną dla Dyplomowanych Pracowników Dokumentacji Naukowej PAN; w związku z tym awansowała na stanowisko naukowe dokumentalisty dyplomowanego (później starszego), na którym pracowała do 2013 r.

Pracowała w zespołach badawczych: Zespole Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN od 1995 r.; Komisji Badań nad Historią Syberii przy Komitecie Historii Nauki i Techniki PAN od 2000 r.; Grupie Bibliotekarzy-Kartografów LIBER w latach 1996–2013; Komisji Historii Kartografii Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej (członek korespondent w latach 2005–2011); Komitecie Narodowym ds. Międzynarodowej Asocjacji Kartograficznej od 2005 r.; Komisji Geografii Historycznej PTH od 2014 roku.

W latach 2003–2008 wykładała historię kartografii na specjalizacji kartograficznej Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. Redagowała naukowo serie: „Studia i Materiały z Historii kartografii” w latach 1987–2013, „Zabytki Polskiej Kartografii” w latach 1987–2013, „Polska

Bibliografia Narodowa. Bibliografia Dokumentów Kartograficznych” w latach 2005–2013 (wersja papierowa i elektroniczna).

Wybrane publikacje

1. *Analiza wybranych map małoskalowych ziem polskich (XVI–XVIII w.)*, „Studia i Materiały z Historii Kartografii”, t. 7, 1987, 424 s.

2. *Sarmacja na mapach Ptolemeusza w edycjach jego „Geografii”*, „Studia i Materiały z Historii Kartografii”, t. 14, 1993, s. 228.

3. *Mapy Królestwa Polskiego wydane w latach 1815–1915, w zbiorach Biblioteki Narodowej. Katalog*, „Studia i Materiały z Historii Kartografii”, t. 16, 1997, 163 s.

4. *Mapy ziem polskich opublikowane przez Karola Flemminga w zbiorach Biblioteki Narodowej. Katalog*, „Studia i Materiały z Historii Kartografii”, t. 17, 1998, 111 s.

5. *Rękopiśmienna mapa granicy austriacko-pruskiej na Śląsku z 1743 roku – cenny dar Polskiego Przedsiębiorstwa Wydawnictw Kartograficznych S.A. dla Biblioteki Narodowej*, „Polski Przegl. Kartograficzny”, t. 32, 2000, nr 4, s. 318–320.

6. *Historia poznania Syberii dokumentowana mapami na przykładzie wybranych zachodnioeuropejskich XVI i XVII-wiecznych map*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”, t. 15, 2006, s. 207–241.

7. *Map-documented history of the exploration of Sibir, as exemplified by selected West European 16th and 17th century maps*, w: *The History of mapping of Moscow Tsardom and the stories of Russian cartography*, red. A. Postnikov, Moscow 2007, s. 5–23.

8. *Odkrycia geograficzne jako źródła treści map świata wydanych w latach 1630–182*, w: *Znowuż „z kuferkiem i chlebakiem” ...Tom poświęcony Wielkiemu Humanście Julianowi Janczakowi*, red. B. Konopska, J. Nowosielska-Sobel i G. Strauchold, „Spotkania Dolnośląskie”, t. 5, 2014, s. 81–115.

9. *Mapy i atlasy Joachima Lelewela towarzyszące jego dziełom historycznym ze szczególnym opisem opublikowanych do 1830 roku*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”, t. 23, 2014, nr 1, s. 7–26.

10. *Południowy Bałtyk i ziemie polskie na portolanach wykonanych w krajach śródziemnomorskich od początku XIV do końca XVI wieku*, w: *Kartografia morska i krain nadmorskich*, red. R. Skrycki, Szczecin 2014, s. 9–44.

Kontakt: Lucyna-szaniawska@wp.pl

Jan Szeliga

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

dr hab. (em. profesor Uniwersytetu Gdańskiego do 1994 roku). W Zespole Historii Kartografii od 1975 roku.

Zainteresowania naukowe:

historii kartografii północnej Polski, głównie regionu gdańskiego, a także dawnych Prus Książęcych i Królewskich w okresie przedrozbiorowym oraz kartografii południowego Bałtyku.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

historią kartografii zainteresował się na specjalizacji kartograficznej na Uniwersytecie Warszawskim. Pod kierunkiem prof. Stanisława Pietkiewicza napisał pracę magisterską na temat mapy Prus Wschodnich i Zachodnich Schröttera-Engelhardta z 1810 roku w skali 1:500 000. Promotorem pracy doktorskiej był również prof. St. Pietkiewicz. Jan Szeliga przedstawił w niej wyniki badań dokładności dziesięciu oryginalnych map wybrzeża polskiego powstałych w okresie od XVI do XIX wieku.

Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1982 roku na podstawie pracy pt. *Rozwój kartografii Wybrzeża Gdańskiego do 1772 roku*, opublikowanej przez Ossolineum, oraz kolokwium odbytego w Instytucie Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN w Warszawie. W pracy przedstawił analizę historyczno-kartograficzną prawie czterystu map z regionu gdańskiego, obszaru lądowego i morskiego w dużych, średnich i małych skalach.

Do Zespołu Historii Kartografii przy IHN PAN w Warszawie należy od chwili jego powstania w 1975 roku. Do czasu przejścia na emeryturę w 1994 r. uczestniczył we wszystkich posiedzeniach Zespołu i ogólnopolskich konferencjach naukowych.

Wyniki swoich prac na temat metod i stanu badań dawnych map z obszaru Polski referował na konferencji w Lublinie w 1985 r.; o rękopiśmiennych mapach Prus Książęcych Józefa Naronowicza-Narońskiego mówił na konferencji w Olsztynie w 1995 r., natomiast historię kształtowania się map południowego Bałtyku przedstawił na konferencji w Szczecinie w 1996 roku.

Wybrane publikacje

1. *Dokładność szesnastowiecznych map wybrzeża polskiego*, „Zeszyty Geograficzne Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku”, r. 9, 1967, s. 17–45.
2. *Analiza dokładności wybranych map wybrzeża polskiego z XVII i XVIII wieku*, „Zeszyty Geograficzne Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku”, r. 10, 1968, s. 37–85.
3. *Pierwsza szczegółowa mapa północno-wschodniej Polski oparta na triangulacji (1810)*, „Zeszyty Geograficzne Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku”, r. 11, 1969, s. 79–101.
4. *Zagadnienia zmian linii brzegowej Zalewu Wiślanego w świetle wybranych map XVI–XIX wieku*, „Rocznik Elbląski”, t. 5, 1972, s. 61–86.
5. *O mapie Zalewu Wiślanego Józefa Narońskiego (1663)*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Gdańskiego, Geografia”, 1972, nr 2, s. 7–21.
6. *Rozwój kartografii wybrzeża gdańskiego do 1772 roku*, Wrocław 1982, 312 s.
7. *Mapy ziem I Rzeczypospolitej w atlasach Biblioteki Gdańskiej Polskiej Akademii Nauk*, „Studia i Materiały z Historii Kartografii”, t. 13, 1993, 184 s.
8. *Rękopiśmienne mapy Prus Książęcych Józefa Naronowicza-Narońskiego z drugiej połowy XVII wieku*, „Studia i Materiały z Historii Kartografii”, 15, 1997, 79 s.
9. *Zarys rozwoju kartografii południowego Bałtyku*, w: *Mapy południowego Bałtyku*, „Z dziejów Kartografii”, t. 9, red. M. Stelmach, Szczecin 1997, s. 13–34.
10. *Działalność kartograficzna Samuela i Jana Władysława Suchodolców w Prusach w XVII i XVIII wieku*, „Zabytki Polskiej Kartografii”, z. 8, 2004, 223 s.

Ewa Szynkiewicz

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

mgr, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego, Zakład Kartografii (od 1969 r.), przekształcony w 2013 r. w Zakład Geoinformatyki i Kartografii (do maja 2014 r.). Od września 2014 r. – Zakład Narodowy im. Ossolińskich. W Zespole Historii Kartografii od 25 października 2011 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii; metodyka badań dawnych dokumentów kartograficznych; dawne mapy Śląska jako dokumenty zmian zachodzących w terenie; relacje przestrzenne w zapisie graficznym dawnych map; unifikacja metodyki katalogowania w nowoczesnych nośnikach informacji naukowej; cyfrowe katalogowanie dokumentów kartograficznych w ogólnosiwiatowym systemie MARC21-Virtua, komputerowe katalogowanie map i atlasów w bazie lokalnej GAIK (uniwersyteckiej) oraz w systemie MONA.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

pracę magisterską z zakresu historii kartografii pt. *Stosunek Mapy Kwatermistrzostwa Wojska Polskiego do Mapy Taktycznej Polski 1:100 000 (na przykładzie wybranych arkuszy)* wykonała pod kierunkiem prof. Bolesława Olszewicza w roku 1969. W latach 1969–2014 pracowała w Zakładzie Kartografii Instytucie Geograficznym (od 1 marca 2013 r. w Zakładzie Geoinformatyki i Kartografii) Uniwersytetu Wrocławskiego. Prowadziła zajęcia dydaktyczne i Zbiory Kartograficzne Zakładu Kartografii. Uczestniczyła w pracach badawczych (granty) i zleconych pracach kartograficznych.

W 2004 r. zdała egzamin państwowy, jest dokumentalistą dyplomowanym w zakresie informacji naukowej. Ma także uprawnienia do katalogowania dokumentów kartograficznych w systemach: MARC 21-Virtua, GAIK i MONA.

Wybrane publikacje

1. *Ewolucja „Atlasu Geograficznego” Eugeniusza Romera z 1908 roku*, „Polski Przegl. Kartograficzny”, t. 24, 1992, nr 1–2, s. 26–41; współautorka: Elżbieta Nowak-Ferdhus.

2. *Mapy ziem dawnej Polski w wybranych atlasach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu*, Warszawa 1993, 186 s.; współautorka: Krystyna Szykuła.

3. *Działalność kartograficzna Friedricha Handtkego*, „Czasopismo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich”, 1996, z. 2. s. 67–87.

4. *Podręcznik Geografia dla klasy pierwszej szkół średnich i Atlas geograficzny Eugeniusza Romera na tle nauczania geografii w Galicji*, w: *Eugeniusz Romer, geograf i kartograf trzech epok. Materiały z Sesji Naukowej*, „Studia i Materiały z Historii Kartografii”, t. 19, 2004, s. 77–87.

5. *Dawne mapy Śląska jako dokumenty zmian zachodzących w terenie*, w: *Dawna mapa źródłem wiedzy o świecie*, „Z dziejów Kartografii”, t. 14, red. S. Aleksandrowicz i R. Skrycki, Warszawa 2008, s. 375–390.

6. *Szkolny atlas geograficzny Eugeniusza Romera z 1908 r.*, w: *Stulecie Atlasu geograficznego Eugeniusza Romera, 1908–2008*, „Biblioteka Polskiego Przeglądu Kartograficznego”, t. 1, red. B. Konopska i J. Pasławski, 2008, s. 65–71.

7. *Numerical list/catalogue of the topographical and geological multi-sheet maps from Silesia Region (1850–1950) in VIRTUA system and development of contours on these maps*, 2009; współautorka: Elżbieta Dziemiańczuk. <http://liber-maps.kb.nl/article>

8. *Georeference and digitalization of collections of the University of Wrocław*, http://www.e-perimetron.org/Vol5_4.htm; współautorzy: Wiesława Żyszkowska, Anna Osowska i Dariusz Przybytek). <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/27806>.

9. *Plan Wrocławia Bart(h)la Wei(h)nera (ojca i syna) z 1562 roku, jego wartość informacyjna, wiarygodność i przydatność*, w: *Dawna kartografia miast*, „Z dziejów Kartografii”, t. 15, red. J. Ostrowski i P. E. Wespiański, Warszawa 2011, s. 85–95.

10. *Relacje przestrzenne na wybranych dawnych mapach Ziemi Kłodzkiej*, w: *Dawne mapy jako źródła historyczne*, „Biblioteka Polskiego Przeglądu Kartograficznego”, t. 3, red. B. Konopska, J. Ostrowski, J. Pasławski i P. E. Wespiański, Warszawa 2012, s. 62–74.

Kontakt: ewa.szynkiewicz@uni.wroc.pl

Andrzej Tomczak

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

prof. dr hab. (em. pracownik Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). W Zespole Historii Kartografii od 1975 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii, kartografia, archiwistyka, historia polityczna Polski XVI stulecia, dyplomatyka nowożytna, historia regionalna (głównie Łęczyckie) oraz edytorstwo źródeł historycznych, geografia historyczna.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

swoją edukację rozpoczął w szkole podstawowej i Prywatnym Gimnazjum Męskim A. Zimowskiego w Łodzi. Naukę w liceum humanistycznym przerwał wybuch II wojny światowej. W 1942 r. uzyskał maturę w warszawskim tajnym Liceum im. Św. Stanisława. Po maturze uczył na tajnych kompletach w zakresie czteroklasowego gimnazjum (m.in.: polskiego, historii, geografii). W 1945 r. rozpoczął studia historyczne w Łodzi, które kontynuował od 1946 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie prof. Ludwik Kolankowski zaproponował mu stanowisko zastępcy asystenta. Podczas studiów zainteresował się archiwistyką. W 1947 i 1948 r. odbył praktykę w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie pod kierunkiem Adama Stebelskiego i Jadwigi Karwasińskiej. W 1948 r. uzyskał magisterium z filozofii w zakresie historii, na podstawie pracy *Walenty Dembiński, ostatni kanclerz Polski Jagiellońskiej* (promotorem był L. Kolankowski). Po studiach jako młodszy asystent, a później asystent, kontynuował pracę naukową i dydaktyczną na UMK. Na podstawie pracy *Walenty Dembiński i jego ród* uzyskał w 1950 stopień doktora nauk humanistycznych (jej promotorem był prof. L. Kolankowski). W tym samym roku, ze względów politycznych, zmuszony był do opuszczenia UMK. Przeniósł się do Łodzi, gdzie od sierpnia podjął pracę na stanowisku archiwisty w tamtejszym Wojewódzkim Archiwum Państwowym. Od 1955 r. był kustoszem w Wojewódzkim Archiwum Państwowym i kierował Oddziałem Zbiorów i Kolekcji. W tym okresie zajął się też metodyką archiwalną. W 1957 r. wrócił na UMK, gdzie objął stanowisko adiunkta w Katedrze Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii. Rada Wydziału Humanistycznego UMK w 1964, na podstawie rozprawy pt. *Kancelaria biskupów włocławskich w okresie*

księgi wpisów (XV–XVIII w.) oraz kolokwium habilitacyjnego, nadała mu stopień doktora habilitowanego w zakresie historii nowożytnej i nauk pomocniczych historii. W 1965 r. został docentem w Instytucie Historii UMK, a następnie kierownikiem Zakładu Archiwistyki. Od 1973 r. był zastępcą dyrektora Instytutu Historii i Archiwistyki, a w latach 1973–1990 kierownikiem Studium Podyplomowego Archiwistyki. Dzięki jego staraniom, w 1969 r. Instytut Historii UMK, jako jedyny w Polsce, został przekształcony w Instytut Historii i Archiwistyki. 4 kwietnia 1974 r. uchwałą Rady Państwa uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego nauk humanistycznych, a 19 lutego 1981 r. – profesora zwyczajnego. Z jego inicjatywy doszło do podpisania umowy o współpracy między UMK a Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych w Warszawie.

Członek licznych Rad i Stowarzyszeń, m.in.: Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego, Polskiego Towarzystwa Historycznego; Stowarzyszenia Archiwistów Polskich; Towarzystwa Naukowego w Toruniu; Rady Archiwalnej przy Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych; Komitetu Redakcyjnego „Archeionu”; Rady Naukowej Archiwum Polskiej Akademii Nauk; Rady Naukowej Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk; Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk.

W 2013 roku za wybitne osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej i działalności dydaktycznej, za zasługi na rzecz rozwoju nauki został przez prezydenta Bronisława Komorowskiego odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, którym udekorowano go 3 maja 2013 r. podczas uroczystości na Zamku Królewskim z okazji Święta Narodowego 3 Maja.

W 2014 roku uhonorowany tytułem Doktor Honoris Causa Uniwersytetu Szczecińskiego.

W 2015 roku odznaczony Krzyżem z Mieczami Orderu Krzyża Niepodległości za wybitne zasługi poniesione w walce z bronią w ręku o suwerenność i niepodległość Państwa Polskiego w latach 1939–1956.

Wybrane publikacje

1. *Mapy województwa pomorskiego w drugiej połowie XVI wieku*, Toruń 1955, 180 s., mapy; współautor: M. Biskup.

2. *Źródła kartograficzne do dziejów Łęczycy średniowiecznej*, w: *Łęczycza wczesnośredniowieczna*. t. 1, *Dokumentacja kartograficzna*, 1966, s. 35–60, tabl. 13 z mapami.

3. *Źródła kartograficzne do dziejów Torunia z przełomu XVIII i XIX wieku*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Historia”, 9, 1973, s. 175–198.

4. *O najdawniejszych planach miasta Torunia*, „Zapiski Historyczne”, t. 45, 1980, z. 3 s. 101–128.

5. *Źródła kartograficzne do oblężenia przez Szwedów Torunia w 1703 roku*, „Zapiski Historyczne”, t. 47, 1982, z. 4, s. 227–238.

6. [red.] *Miasta*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 3, Warszawa 1984, 275 s.; współredaktor: Julian Janczak.

7. [red.] *Kartografia forteczna*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 5, 1991, red. A. Tomczak, 185 s., 40 ryc.

8. *Jerzy Fryderyk Wilhelm Rüdiger i jego plany Torunia i Chełmna z drugiej połowy XVIII wieku*, w: *Kartografia forteczna*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 5, red. A. Tomczak, Warszawa 1991, s. 172 – 180, współautor: Zenon H. Nowak.

9. *Julian Janczak – 20 lat Zespołu Historii Kartografii Instytutu Historii Nauki PAN*, w: *Dwudziestolecie Zespołu Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 7, Warszawa 1995, s. 19–28.

10. *Studia Historico-Archivistica*, Toruń 2002, 480 s.

Wiesława Werner

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

mgr (em. pracownik Instytutu Historii Nauki PAN). W Zespole Historii Kartografii od 1978 roku, sekretarz Zespołu w latach 1985–2004.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

ukończyła studia geograficzne na Uniwersytecie Wrocławskim w 1964 r. po wykonaniu pracy magisterskiej pt. *Region warszawski na mapach Polski XVI–XVII wieku* pod kierunkiem prof. B. Olszewicza. Od września 1964 r. do przejścia na emeryturę w grudniu 2002 r. była zatrudniona we wrocławskiej Pracowni Historii Geografii i Kartografii Instytutu Geografii PAN, przekazanej w 1969 r. Zakładowi Historii Nauki i Techniki PAN (od 1994 r. Instytut Historii Nauki PAN) jako pracownik naukowo-techniczny, najdłużej na stanowisku specjalisty geografa. Zajmowała się przygotowywaniem i wydawaniem w pięcioletnim cyklu tomów *Bibliografii polskiej historii geografii i kartografii*. Przygotowała także do wydania (wspólnie z Janem Szeligą) *Materiały do słownika kartografów i geodetów polskich* (1999) oraz zbierane przez kilkadziesiąt lat przez B. Olszewicza, lecz niedokończone materiały, dotyczące kartografii polskiej XIX wieku. Poprawione i częściowo zaktualizowane ukazały się drukiem w 1998 i 1999 r. jako trzytomowa publikacja pt. *Kartografia polska XIX wieku (Przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*.

W swoich badaniach skupiła się na poszukiwaniu (głównie za granicą), opracowywaniu i wydawaniu zachowanych rękopiśmiennych opisów parafii z końca XVIII w. do wykonywanych przez Karola Perthéesa tzw. „map szczególnych” województw przedrozbiorowej Rzeczypospolitej. Rezultatem tych badań było opublikowanie opisów parafii dekanatu grodzieńskiego (1994) oraz dekanatów knyszyńskiego i augustowskiego (1996), a „przy okazji” odkrycie w 1995 r. w kijowskiej Bibliotece Narodowej nieznanego egzemplarza rękopiśmiennego wielkoskalowego planu Warszawy z 1771 roku.

Jako wieloletni sekretarz Zespołu Historii Kartografii zajmowała się organizacją konferencji historyków kartografii, była inicjatorką i organizatorką

XX konferencji w Polanicy-Zdroju w 2000 r., poświęconej dorobkowi Bolesława Olszewicza oraz współredaktorką trzech tomów (1993, 1995 i 2000) serii „Z Dziejów Kartografii”.

Wybrane publikacje

1. *Bibliografia polskiej historii geografii i kartografii 1976–1980*, Wrocław 1982, 150 s.

2. [red] *Dorobek polskiej historii kartografii*”, „Z Dziejów Kartografii”, t. 6, Warszawa 1993, 137 s.; współredaktor: Julian Janczak.

3. [red.] *Dwudziestolecie Zespołu Historii Kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 7, Warszawa 1995, 205 s.; współredaktor: Jerzy Ostrowski.

4. *Ze studiów nad opisami parafii diecezji wileńskiej z 1784 r. w relacji ze szkicami K. de Perthéesa*, w: *Dwudziestolecie Zespołu Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN*, „Z Dziejów Kartografii” t. 7, red. J. Ostrowski i W. Wernerowa, Warszawa 1995, s. 125–140.

5. *Rękopiśmienne opisy parafii litewskich z 1784 roku: dekanat grodzieński*, Warszawa 1994, 171 s.

6. *Rękopiśmienne opisy parafii litewskich z 1784 roku: dekanat knyszyński i dekanat augustowski*, Warszawa 1996, 232 s.

7. B. Olszewicz, *Kartografia polska XIX wieku (Przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*; t. 1, przygotowała do wydania W. Wernerowa, Warszawa 1998.

8. Idem, *Kartografia polska XIX wieku (Przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*; t. 2, przygotowała do wydania W. Wernerowa, Warszawa 1998.

9. Idem, *Kartografia polska XIX wieku (Przegląd chronologiczno-bibliograficzny)*; t. 3, przygotowała do wydania W. Wernerowa, Warszawa 1999.

10. [red.] *Materiały do Słownika kartografów i geodetów polskich*, Warszawa 1999, 201 s.; współredaktor: Jan Szeliga.

11. [red.] *Kartografia polska XIX wieku w dorobku Bolesława Olszewicza*, „Z Dziejów Kartografii” t. 12, Wrocław – Warszawa 2000, 249 s.; współredaktor: Jerzy Ostrowski.

12. *Ocena „ankiet parafialnych” jako źródła wiedzy Karola Perthéesa o fizjografii Rzeczypospolitej przedrozbiorowej*, w: *Karol Perthées (1739–1815) fizjograf pierwszej Rzeczypospolitej*, „Rozprawy z Dziejów Nauki i Techniki”, t. 14, 2003, s. 165–192.

Paweł E. Wespiński**Stopień / tytuł; zatrudnienie:**

dr, Muzeum Warszawy. W Zespole Historii Kartografii od 2010 roku.

Zainteresowania naukowe:

dawne plany Warszawy, kartografia historyczna miast, toponomastyka Warszawy.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

urodzony się w Warszawie 26 marca 1971 roku. Geograf o specjalności kartografia, absolwent Katedry Kartografii na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego; tytuł magisterski uzyskany po przygotowaniu pracy pt. *Koncepcja Atlasu Historycznego Warszawy* pod kierunkiem dr. Wiesława Ostrowskiego. Stopień doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii uzyskany na tymże wydziale na podstawie dysertacji pt. *Dzieje i analiza dawnych planów Warszawy*, napisanej pod kierunkiem dr. hab. Jacka Pasławskiego.

W latach 1996–2012 zatrudniony w Oddziale Kartografii, od 2012 do 2013 r. (po reorganizacji instytucji) w Oddziale Opracowania Zasobu Archiwum Państwowego m.st. Warszawy, ostatnie stanowisko – starszy kustosz. W zakres wykonywanych zadań służbowych wchodziło (z różnym udziałem w różnych latach) m.in. merytoryczne opracowywanie zbiorów kartograficznych Archiwum, popularyzacja wiedzy o dawnych planach i mapach Warszawy (w tym wystawy) oraz prowadzenie badań naukowych nad zasobem kartograficznym Archiwum.

Od 2013 r. kustosz w Muzeum Warszawy (wcześniej Muzeum Historyczne m.st. Warszawy) – początkowo w Dziale Planów i Rysunków Architektonicznych, a po reorganizacji (2014) w Dziale Opracowania Zasobu (podstawowe zadanie: opracowanie merytoryczne zbiorów kartograficznych Muzeum) oraz zespole ds. wystawy głównej.

Od 2007 roku członek Zespołu Nazewnictwa Miejskiego, będącego eksperckim zespołem doradczym, powołanym przez Prezydenta m.st. Warszawy, zajmującym się opiniowaniem wniosków i propozycji dotyczących nazewnictwa na terenie Warszawy.

Od 2010 r. członek Zespołu Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN. W latach 2009 i 2012 organizator ogólnopolskich konferencji historyków kartografii.

W latach 1997–2011 przygotowywał merytoryczne i organizacyjne wystawy zbiorów kartograficznych i ikonograficznych (9 wystaw, z których część miała kilka ekspozycji), a w latach 2003–2014 stoiska Archiwum Państwowego m.st. Warszawy (7 stoisk), Zespołu Historii Kartografii przy IHN PAN (2 stoiska) i Muzeum Warszawy (1 stoisko) na corocznych Piknikach Naukowych Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik.

Od roku 2007 roku współpracuje merytorycznie z Muzeum Geodezyjnym Warszawskiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego (w tym 4 wspólne wystawy).

Wybrane publikacje

1. *Atlas Historyczny Warszawy*, Warszawa 1999, 201 s.; współautorzy: Adam Jankiewicz, Marek Witecki.

2. *Inżynierowie bez granic. Lindleyowskie plany Warszawy przełomu XIX i XX w.* Warszawa 2006, 56 s.; współautor: Ryszard Żelichowski.

3. *Warszawa. Obrazy z dziejów*. Warszawa 2007, 121 s.

4. *Dawne źródła kartograficzne do wartościowania współczesnej przestrzeni miejskiej na przykładzie Warszawy*, w: *Wartościowania współczesnej przestrzeni miejskiej*, red. nauk. M. Madurowicz, Warszawa 2010, s. 67–78.

5. *Dawne źródła kartograficzne do poznania nazewnictwa miejskiego Warszawy od XVII do XIX wieku*, w: *Śladami nazw miejskich Warszawy. Z prac Zespołu Nazewnictwa Miejskiego*, „Biblioteka Warszawska”, Warszawa 2012, s. 15–38.

6. *Wykorzystanie materiałów kartograficznych ze zbiorów archiwalnych do opracowania map historycznych KZ Warschau*, „Archeion”, t. 112, 2012, s. 219–234.

7. *Niestandardowe porządkowanie niestandardowych materiałów, czyli o specyfice porządkowania materiałów kartograficznych*, „Toruńskie Konfrontacje Archiwalne”, t. 3, 2013.

8. *Służew na dawnych planach Warszawy i okolic (1732–1945)*, w: *Służew i jego kościół*, Warszawa 2013, s. 260–281.

9. *Kamienie milowe w kartografii warszawskiej – prawda czy tradycja?*, w: *Kamienie milowe w kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 18, red. J. Ostrowski i P. E. Wespiański, Warszawa 2013, s. 257–268.

10. *1768. Georges Louis le Rouge. Plan Warszawy dedykowany Stanisławowi Augustowi (...)*, w serii „Ze zbiorów kartograficznych Muzeum Warszawy”, (redaktor serii P.E. Wespiański, Warszawa 2014, 142 s.; współautorka: Katarzyna Wagner.

Kontakt: pawel.wespinski@muzeumwarszawy.pl

Andrzej J. Wójcik

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

dr hab., profesor Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. W Zespole Historii Kartografii od 25 października 2011 roku.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii geologicznej i górniczej. Organizacja działalności górniczej i jej organizatorzy, podstawy prawne górnictwa, jego nauczania i popularyzacji. Historia nauki; geologia; ochrona środowiska; muzealnictwo.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

w 1983 r. Andrzej Wójcik uzyskał tytuł magistra na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii – historii geologii i górnictwa otrzymał w 2004 r. w Instytucie Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie na podstawie rozprawy *Górnictwo i geologia kopalniana w Okręgu Zachodnim Królestwa Polskiego w latach 1815–1869*.

Andrzej J. Wójcik jest profesorem nadzwyczajnym Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, kustoszem dyplomowanym oraz rzeczoznawcą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ponadto jest członkiem Komisji Historii Nauki oraz Komisji Historii Śląska Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie oraz organizacji międzynarodowych: International Commission on the History of Geological Sciences of IUGS – INHIGEO, International Council of Museum – ICOM, International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage – TICCIH.

Wybrane publikacje

1. *Jan Marian Hempel – autor map górniczych i geologicznych Królestwa Polskiego*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”, 2006, nr 1–2, s. 255–278.

2. „*Początki nauki kopalnictwa*” – pierwszy polski podręcznik górnictwa, „Budownictwo Górnicze i Tunelowe”, 2007, nr 1, s. 44–48.

3. *Józef Cieszkowski i jego wpływ na rozwój polskiego słownictwa górniczego*, w: *Górnictwo w czasie, przestrzeni, kulturze. Polski Kongres Górniczy 2007*, red. S. Januszewski, Wrocław 2007, s. 27–40.

4. *Marceli Królikiewicz – pierwszy naczelnik górniczo-hutniczego Okręgu Zachodniego Królestwa Polskiego*. Część I. „Budownictwo Górnicze i Tunelowe”, 2008, nr 2, s. 38–46 oraz *Marceli Królikiewicz – pierwszy naczelnik górniczo-hutniczego Okręgu Zachodniego Królestwa Polskiego*. Część II. „Budownictwo Górnicze i Tunelowe”, 2008, nr 3, s. 40–50.

5. *Mapy okręgów górniczych Królestwa Polskiego*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”, 2009, nr 1–2, s. 331–348.

6. *Działalność Aleksandra Mielęckiego w górnictwie pruskim*, w: *Dzieje górnictwa – element europejskiego dziedzictwa kultury*, t. 3, 2010, red. P. P. Zagożdżon i M. Magdziarz, s. 483–493.

7. *Dzieje rozpoznania kopalin na obszarze dawnego Księstwa Siewierskiego oraz pierwszy opis i mapa geologiczno-górnicza regionu*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”, 2010, nr 1–2, s. 345–368.

8. *Zapomniane mapy okręgów górniczo-hutniczych Królestwa Polskiego i ich autor Maksymilian Strasz*, „Prace Komisji Historii Nauki PAN”, t. 10, 2010, s. 359–369.

9. *Ewolucja europejskiej kartografii geologicznej do początków XX w.*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”, 2012, nr 1–2, s. 173–202.

10. *Carta Geologica. Mapy geologiczne Królestwa Polskiego wydane w latach 1815–1915. Katalog*. Dąbrowa Górnicza 2013, 180 s.

Kontakt: awojcik@ihnpn.waw.pl

Zbigniew Wójcik

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

prof. dr hab. (em. pracownik Muzeum Ziemi PAN). W Zespole Historii Kartografii od 1978 roku.

Zainteresowania naukowe:

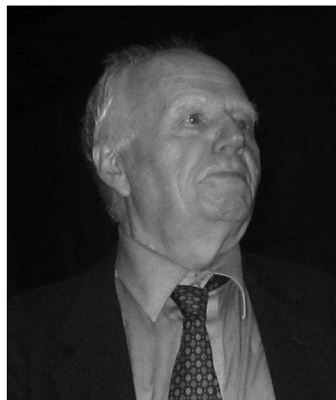
historia kartografii, geologia.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

Zbigniew Wójcik jest absolwentem Wydziału Geologii na Uniwersytecie Warszawskim. Pracę doktorską obronił w 1963 r., a od 1990

posiada tytuł profesora. Od drugiej połowy lat 50. XX w. aktywnie uczestniczył w badaniach speleologicznych w Tatrach i na Syberii, gdzie oprócz badania jaskiń prowadził też prace geologiczne na powierzchni. Zajmował się badaniami i publikacjami dotyczącymi dziejów polskich naukowców zesłanych na Syberię. Jest przewodniczącym Komisji Badań nad Historią Syberii Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN. Aktywnie uczestniczy również w pracach Polsko-Rosyjskiej Komisji Historycznej. Był członkiem Komitetu Badań Polarnych PAN. Był pracownikiem Muzeum Ziemi PAN.

Laureat nagrody specjalnej „Przeglądu Wschodniego” za rok 2008 za całokształt pracy i twórczości naukowej.

Wybrane publikacje

1. *Jan Czerski polski badacz Syberii*, Lublin 1986, 386 s.
2. *O Wojciechu Trzebińskim i jego publikacjach*, w: *Dwudziestolecie Zespołu Historii Kartografii*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 7, red. J. Ostrowski i W. Wernewa, Warszawa 1995, s. 73–86.
3. *Problematyka geologiczna w opracowaniach kartograficznych Eugeniusza Romera*, ibidem, Warszawa 1995, s. 87–98.
4. *O wykorzystaniu dawnych map we współczesnej kartografii sozogeologicznej*, w: *Mapa w pracy historyka*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 11, red. T. Bogacz i B. Konopska, Wrocław – Warszawa 1999, s. 100–104.
5. *Zbigniew Rzepa (1923–1993)*, ibidem, s. 1–16.
6. *Geologiczne syntezы kartograficzne Królestwa Polskiego*, w: *Kartografia Królestwa Polskiego 1815–1915*, „Z Dziejów Kartografii”, t. 10, red. L. Szaniawska i J. Ostrowski, Warszawa 2000, s. 151–167.

7. *Miscellanea Klukowskie*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*”, 2000, nr 1 s. 71–101.

8. *Mapy i plany geologiczno-górnictwa w kartografii polskiej XIX wieku Bolesława Olszewicza*, w: *Kartografia polska XIX wieku w dorobku Bolesława Olszewicza*, „*Z Dziejów Kartografii*”, t. 12, red. W. Wernerowa i J. Ostrowski, Wrocław – Warszawa 2000, s. 147–162.

9. *Stanisław Staszic*, „*Biblioteka Polskiej Nauki i Techniki*”, 2008, 476 s.

10. *Książki Jan Krzysztof Kluk – Pisarz i Uczony*, Ciechanowiec 2012, 383 s.